

Ulnö AB

Org.nr. 556657-7705

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn av Prolympia Sundsvall i Sundsvalls kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen i sin helhet uppfyller de krav som finns i skollagen och i andra författningar. I detta ansvar ligger att rätta till brister närhelst de framkommer.

Tillsynen visar att undervisningen i elevens val som hänförs till ämnet idrott och hälsa, det som Prolympia Sundsvall benämner som "specialidrott", i flera fall genomförs av personal som inte är anställda som lärare, vilket inte är förenligt med skollagen. Tillsynen visar även att icke legitimerade lärare ibland fattar beslut om betyg utan att göra detta tillsammans med en legitimerad lärare, samt att betygskatalogen inte förs helt enligt författningarnas krav.

Tillsynen visar slutligen att utbildningen vid Prolympia Sundsvall inte bedrivs i enlighet med huvudmannens godkännande avseende skolenhet. Detta då verksamheten bedrivs i tre olika skolbyggnader som ligger så pass långt ifrån varandra att det inte kan anses utgöra en skolenhet.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom områdena *Extra anpassningar och särskilt stöd, Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling* samt *Grundläggande förutsättningar för skolenheten*.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ulno AB att i enlighet med de datum som nedan listas vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Observera att detta beslut innehåller olika datum för när huvudmannen senast behöver vidta åtgärder samt redovisa dessa skriftligen för Skolinspektionen.

För område *Undervisning och lärande* ska åtgärder vidtas senast den **25 mars 2022**. De vidtagna åtgärderna inom detta område ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

För område *Styrning och utveckling av verksamheten* ska åtgärder vidtas senast den **15 augusti 2022**. De vidtagna åtgärderna inom detta område ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Ulno AB måste vidta följande åtgärder

Undervisning och lärande

- Se till att en lärare ansvarar för och bedriver en målstyrd undervisning i ämnet idrott och hälsa när det ges inom ramen för elevens val (*1 kap. 3 § skollagen, 2 kap.*

13 och 15 §§ skollagen, Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11, 5. Kursplaner).

Styrning och utveckling av verksamheten

- Se till att skolverksamheten bedrivs i enlighet med huvudmannens godkännande som avser utbildning vid en viss skolenhet. Detta genom att säkerställa att verksamheten bedrivs i lokaler som utgör en skolenhet i fysisk bemärkelse. Det innebär att lokalerna ska vara belägna på så vis att de ligger nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. (1 kap. 3 § skollagen, 2 kap. 5 § skollagen)

Upplysning

För att skolverksamheten ska kunna bedrivas vid mer än en skolenhet krävs att huvudmannen ansöker om godkännande från Skolinspektionen.

Anmärkning

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Ulno AB inte uppfyller författningskraven avseende beslut om betyg samt förande av *betygskatalog* (3 kap. 16 § skollagen samt *Skolverkets föreskrifter om betygskatalog* SKOLFS 2011:123). Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Ulno AB en anmärkning.

Ulno AB ska senast den **25 mars 2022** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Motivering till föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i elevens val, som hänförs till ämnet idrott och hälsa, inte alltid sker under ledning av en lärare, vilket är en brist. I undervisningen, som skolan benämner som "specialidrott", använder sig skolan dels av instruktörer/coacher från idrottsföreningar och liknande. Dessa personer är inte anställda av huvudmannen. Dels närvarar alltid en personal från skolan. I vissa fall är detta en lärare, men det är i fler fall personal som är anställd som annat, exempelvis resurs eller vaktmästare. Detta gäller bland annat golf, thaiboxning och ishockey. Även om skolans idrottslärare är delaktig i planeringen av undervisningen så förekommer det således att undervisningen för flera elever sker utan att en lärare är närvarande. Undervisning ska ske under ledning av lärare. Även om en lärare inte måste vara närvarande i undervisningslokalen all lektionstid anser Skolinspektionen att lärare i

dessa fall inte är delaktig på ett sätt så att undervisningen kan anses ske under ledning av en lärare.

Rättslig reglering

I skollagen avses med undervisning sådana målstyrda processer som under ledning av lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen). Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen (10 kap. 4 § skollagen). I kursplanen för ämnet idrott och hälsa framgår syfte, centralt innehåll och kunskapskrav för ämnet (Lgr 11, 5 Kursplaner).

Undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165, s. 633).

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen). En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Ytterligare bestämmelser om lärare och vilka som får undervisa i skolväsendet finns i 2 kap. 13–19 §§ skollagen.

Skolinspektionens utredning

Utredningen visar att undervisningen i idrott och hälsa inom ramen för elevens val, det som skolan benämner som "specialidrott", i flera fall bedrivs av personal som inte är anställda som lärare. Detta framkommer vid intervjuer med rektorn, lärare och elever, samt av skriftligt underlag från skolan. Exempelvis gäller detta i golf, thaiboxning och ishockey höstterminen 2021. Skolans upplägg bygger på att en planering för undervisningen tas fram i samråd mellan skolans idrottslärare och den i personalen som ska närvara vid undervisningstillfällena i den aktuella specialidrotten. I vissa fall är detta en lärare. I andra fall är personen anställd som något annat. De i personalen som ansvarar för ishockey och thaiboxning är anställda som resurser, den som ansvarar för golf är anställd som vaktmästare. Idrottsläraren är i dessa fall inte närvarande vid undervisningstillfällena. Vid undervisningstillfällena deltar även instruktörer/coacher från idrottsföreningar och liknande. Dessa personer är inte anställda av huvudmannen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Ulno AB:s verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Ulno AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen Ulno AB inte bedriver utbildning i enlighet med godkännandet. Ulno AB har godkännande att bedriva förskoleklass och grundskola årskurserna 1-9 på en skolenhet i Sundsvalls kommun. Skolinspektionens utredning visar att skolverksamheten bedrivs i tre olika lokaler på olika adresser. Mellan dessa adresser är det mellan ca 600 meter och 2 kilometer. Mellan skolans tre lokaler finns ett antal fastigheter som inte tillhör skolverksamheten. Vidare skiljs lokalerna åt av gator med biltrafik. Skolinspektionens bedömning är att skolbyggnaderna därmed inte ligger nära varandra och inte heller hör ihop på ett naturligt sätt. Det innebär enligt Skolinspektionens bedömning att utbildning bedrivs i tre olika skolenheter.

Rättslig reglering

I 1 kap. 3 § skollagen definieras skolenhet som en organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet, som inte bedrivs i någon skolbyggnad.

Av förarbetena till skollagen framgår att begreppet skolenhet avser skolan i fysisk bemärkelse, det vill säga de byggnader, lokaler och utrymmen utomhus där huvudmannen bedriver sin verksamhet. För att flera byggnader ska anses som en skolenhet krävs att de ligger någorlunda nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. Uttrycket används till exempel i samband med val av skola och mottagande i en vald skola. En enhet är inte automatiskt synonym med rektorns ansvarsområde eller andra organisatoriska indelningar som bestämts av huvudmannen. En rektors ansvarsområde kan omfatta en eller flera skolenheter. En definition av vilken specifik skolenhet som avses är nödvändig, till exempel när man diskuterar en elevs rätt att gå i den skolenhet som ligger närmast hemmet (prop. 2009/10:165 s. 216 f. och s. 633.)

Av 2 kap. 5 § skollagen framgår att enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskoleklass och grundskola. Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet.

Av förarbetena till skollagen framgår att en enskild huvudman inte kan utöka verksamheten med utbildning vid ytterligare en skolenhet utan ett nytt godkännande (prop. 2009/10:165 s. 644).

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med elever, personal och skolans rektor framkommer att verksamheten vid Prolympia Sundsvall bedrivs i tre olika skolbyggnader i Sundsvall. Förskoleklass och årskurs 1 är förlagd till "Lilla Tomte" (Kungsvägen 17 B), årskurs 2-6 är förlagd till "Tomtegränd" (Tomtegränd 7-11) och årskurs 7-9 är förlagd till "Neptunus" (Rådhusgatan 4). Avståndet mellan "Neptunus" och de två övriga enheterna är cirka 2 kilometer. Avståndet mellan "Lilla Tomte" och "Tomtegränd" är cirka 600 meter. Mellan alla tre skolbyggnaderna finns ett antal fastigheter som inte tillhör skolverksamheten. Vidare skiljs skolans lokaler åt av gator med biltrafik.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Ulno ABs verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Ulno AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Motivering till anmärkning**Bedömning och betygssättning***Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att beslut om betyg inte alltid fattas i enlighet med författningarnas krav. Det förekommer att undervisande lärare, utan legitimation, beslutar om betyg självständigt och inte tillsammans med en medbedömande legitimerad lärare. Detta är en brist. Enligt Skolinspektionens bedömning görs också rättelser och ändringar i betygskatalogen på ett felaktigt sätt då det i betygskatalogen inte framgår om det är en rättelse eller ändring samt att signatur saknas.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad (3 kap. 16 § skollagen).

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Titel på den eller de som har beslutat om betyg ska också framgå. Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad. (Skolverkets föreskrifter om betygskatalog SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att det förekommer att undervisande lärare som saknar legitimation ensamma beslutar om betyg. Detta framgår av intervju med lärare. Enligt rektorn ska betygssättningen ske i samråd mellan en obehörig undervisande lärare och en legitimerad kollega i samma eller ett intilliggande ämne, efter att dessa samarbetat under terminen. Alternativt av rektorn själv. Trots det förekommer det att obehöriga lärare ensamma beslutar om betyg.

I betygskatalogen framgår att rektorn har signerat och kontrollerat de satta betygen, vilket enligt rektorn innebär att denne kontrollerat att betyget är satt av en icke legitimerad lärare tillsammans med en legitimerad lärare. Det framgår dock av intervju med skolans lärare och av skolans betygskatalog för vårterminen 2021 att icke legitimerade lärare ensamma signerar uppgift om betyg i betygskatalogen. Det saknas därmed namn och titel på den legitimerade lärare som eventuellt beslutat om elevernas betyg tillsammans med den obehöriga läraren.

Utredningen visar vidare att det inte framgår av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring av elevernas betyg som är gjord när nytt betyg anges, samt att dessa inte signeras. Av betygskatalogen framgår endast datum för nytt betyg och ursprunglig signatur.

Motivering till anmärkning som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav när det gäller att en lärare som inte är legitimerad ska besluta om betyg tillsammans med en legitimerad lärare, samt hur rättelser och ändringar av betyg ska dokumenteras i betygskatalogen. Skolinspektionen tilldelar mot bakgrund av detta huvudmannen en anmärkning. De åtgärder huvudmannen vidtar ska redovisas samtidigt som huvudmannen redovisar åtgärder för att komma till rätta med övriga påtalade brister.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Maud Karlström, utredare.

I den slutliga handläggningen har utredaren Ulf Pantzare (föredragande), utredaren Terje Holand samt juristen Caroline Rönnegard medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Prolympia Sundsvall

Fakta om Prolympia Sundsvall

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Ulno AB under höstterminen 2021. Prolympia Sundsvall granskades av Skolinspektionen den 30 och den 31 augusti 2021.

Skolan har verksamhet från och med förskoleklass till årskurs 9. Totalt finns cirka 560 elever och 35 lärare på skolan. Skolan har en idrottsprofil.

Tultra Utbildnings AB fick godkännande som huvudman för verksamhet i årskurserna 6–9 den 20 februari 2004 (dnr 43-2003:1073).

Ulno AB (556657-7705) fick godkännande som ny huvudman för verksamhet i årskurserna 6–9 den 23 februari 2005 (dnr 47-2005:441).

Ulno AB (556657-7705) fick godkännande för utökad verksamhet i förskoleklass till och med årskurs 5 den 3 december 2008 (dnr SV2008:763).